

הומור בקליפים ישראלים: מ"אצל הדודה והדוד" ועד ה"אריסה" ד"ר אריאל פרידמן*

תקציר

המבנה הקצר של הקליפ והתחבולות הטכניות המרובות, מסייעים לקליפים מסוגים מוזיקליים וז'אנריים שונים להיות "בדיחה קצרה" שעל פי רוב מבוססת על עקרון אי-ההלימה, המחזק על ידי המפגש הקומי בין שלוש השפות: המילה המושרת, המוזיקה והביטוי החזותי שבקליפ. הניתוח מבוסס על איסוף שיטתי של קליפים הומוריסטיים מערוץ המוזיקה הישראלי ועל פנייה בפייסבוק לקהלים שונים בכדי לציין את הקליפים המצחיקים ביותר לדעתם. ניתן לזהות שלושה סוגים עיקריים של הומור בקליפים ישראלים: הומור פיזי-טכנולוגי המבוסס על פורמט הקליפ עצמו המאפשר משחק משועשע ויצירתי עם שלל פעלולי וידאו, הומור פוסט-מודרני גדוש ציטוטים מן התרבות הפופולרית, חשיפת התחבולה של עשייתו ולעתים שימוש גם בפרודיה, קרנבל, פסטיש, ואפילו בסאטירה לצורך עיסוק בבעיות חברתיות מקומיות או עולמיות, והומור סקסיסטי, משפיל נשים, הנוכח בקליפים ישראלים בצורה בולטת.

* ד"ר אריאל פרידמן, ראשת החוג לתקשורת באורנים - המכללה האקדמית לחינוך Arielle_F@oranim.ac.il